

PROTOKÓŁ**z posiedzenia Komisji Założeń Planu w sprawie ustalenia założeń do sporządzenia
Planu Urządzenia Lasu wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą
Oddziaływania tego planu na środowisko dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń
wg stanu na 1.01.2026 r.**

Komisja Założeń Planu dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń zwołana została w dniu 26 czerwca 2023 roku przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

W posiedzeniu Komisji udział wzięli:

Bartosz Pewniak	- Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Toruniu – przewodniczący
Łukasz Paradowski	- Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Jolanta Błasiak	- Gł. Spec. SL w Wydziale Urządzania Lasu DGLP
Robert Sokołowski	- z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń
Piotr Fleischer	- Zespół Ochrony Lasu w Gdańsku
Jan Frankowski	- Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Toruniu
Natalia Górską	- Gł. Spec. SL w Wydziale Ochrony Lasu RDLP w Toruniu
Małgorzata Wenda-Klajst	- St. Spec. w Wydziale Ochrony Przyrody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Karol Stube	- Spec. w Wydziale Ochrony Przyrody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Mirosław Okrasa	- Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie
Artur Czarnecki	- Urząd Gminy Radomin
Arkadiusz Kukliński	- Polskie Towarzystwo Leśne Oddział w Gdańsku
Dawid Tarkowski	- Komenda Powiatowa PSP w Golubiu-Dobrzyniu
Piotr Pawlikowski	- Zarząd Okręgowy PZŁ w Toruniu
Piotr Zieliński	- Gł. Spec. SL w Wydziale Ochrony Lasu RDLP w Toruniu
Zenon Stenka	- Spec. ds. urządzania lasu w RDLP w Toruniu
Aleksandra Soborska-Gnap	- Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń
Katarzyna Lewandowska	- St. Spec. SL ds. pozyskania drewna i użytkowania lasu w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń
Iwona Kałużna	- Spec. SL ds. ochrony lasu, edukacji i turystyki w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń

- Iza Cichocka - Spec. SL ds. stanu posiadania w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń
Katarzyna Piechocka - Spec. SL ds. hodowli, selekcji i nasiennictwa w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń
Janusz Nosowicz - St. Spec. SL ds. urządzania lasu w RDLP w Toruniu - protokolant
- oraz zaproszeni członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy:
- Ewa Cybulska - Starostwo Powiatowe w Golubiu-Dobrzyniu
Stanisław Szarowski - Wójt Gminy Dębowa Łąka
Tomasz Krasuski - Urząd Gminy Ciechocin

Przewodniczący pan Bartosz Pewniak przywitał obecnych na posiedzeniu Komisji Założeń Planu, przedstawił porządek spotkania oraz zapoznał z celem sporządzania, rangą i znaczeniem planu urządzania lasu. Podkreślając rosnące znaczenie pozaprodukcyjnych funkcji lasów, przybliżył nowe zarządzenie nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022r. w sprawie wprowadzenia wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych. Zgodnie z tym zarządzeniem oraz wynikających z niego ustaleń i wytycznych dyrektora regionalnego LP w Toruniu, przed posiedzeniem KZP Dyrektor RDLP w Toruniu Decyzją nr 31/2023 z dnia 31.05.2023r., powołał Zespół Lokalnej Współpracy w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń (dalej Zespół). Praca Zespołu będzie traktowana jako uzupełnienie obligatoryjnych konsultacji społecznych, wynikających z przepisów prawa w trakcie tworzenia projektu planu urządzania lasu (dalej PUL). Zgodnie z ww. zarządzeniem nadleśniczy przedstawił propozycję obszarów leśnych o zwiększonej funkcji społecznej, z podziałem na strefę intensywnego oraz zrównoważonego oddziaływania społecznego. Wyjaśnił, że strefy będą się różniły sposobem zagospodarowania, uwzględniającym główny cel ich powołania tj. zachowanie krajobrazu leśnego oraz spowolnienie następujących w nim zmian przy zapewnieniu trwałości lasu. Komisja wstępnie zaakceptowała projekt tych obszarów, który w oparciu o konsultacje z powołanym Zespołem, po zakończeniu prac terenowych w ostatecznym kształcie zostanie przyjęty do projektu PUL.

Następnie przewodniczący komisji przekazał głos referentom i koreferentom.

Po przedstawieniu przez zastępcę Nadleśniczego referatu głos zabrał Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi pan Jan Frankowski. W koreferacie naczelnik skupił się na kwestiach rozbieżnych z referatem. W czasie koreferatu na bieżąco w toku dyskusji ustosunkowywano się do poszczególnych punktów, przewidzianych w § 126 instrukcji urządzania lasu dotyczącego organizacji KZP.

Przedstawicielka DGLP zwróciła się z pytaniem, czy wszystkie rezerваты i obszary Natura 2000 mają PO lub PZO oraz czy kierunki zagospodarowania przestrzennego regionu

obejmują problematykę mającą bezpośredni wpływ na gospodarkę leśną. Z-ca nadleśniczego potwierdził aktualność PO i PZO oraz wskazał pkt. 4 referatu, w którym odniósł się do kierunków zagospodarowania mających wpływ na gospodarkę leśną.

W związku z sugestią nadleśnictwa dotyczącą korekty granic obrębów leśnych i 2-ch leśnictw, związaną ze zmianą numeracji oddziałów, przedstawiciel MKiŚ pan Łukasz Paradowski zalecił aktualizację lasów ochronnych oraz zapewnił, że każda zmiana powierzchni lasów ochronnych (nawet zmniejszająca), jeżeli będzie dobrze udokumentowana i uzasadniona, będzie przez MKiŚ honorowana i uwzględniana w stosownej decyzji. Pani Jolanta Błasiak zasugerowała, aby wykonawcy PUL została przekazana baza z nowym podziałem.

Na pytanie przewodniczącego pana Bartosza Pewniaka dotyczące uznania uporczywych pędraczysk, przedstawiciel ZOL pan Piotr Fleischer stwierdził, że generacja chrabąszcza w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń nie jest jednorodna i ma tendencje rosnące ale na obecnym etapie nie kwalifikuje się do uznania za uporczywą. Przewodniczący zwrócił również uwagę na mające coraz większe znaczenie szkody, powodowane przez jemiolę. Ponieważ szkody te najlepiej uwidaczniają zobrazowania lotnicze, Janusz Nosowicz zasugerował, aby nadleśnictwo wykonało naloty drzewostanów z jemiolą i po ich weryfikacji wyniki przekazało wykonawcy PUL. Nadleśniczy zaakceptował takie rozwiązanie zapewniając o niezbędnym przeszkoleniu operatorów dronów oraz poinformował o wykonanych przez Wydział Geomatyki RDLP w Toruniu w dniu 12.04.2022r. nalotach w Leśnictwie Łęga – 780 ha i Leśnictwie Leśno – 313 ha oraz sporządzonej na ich podstawie mapie gęstości skupień występowania jemioli. Komisja zaleciła wykorzystanie tych opracowań przez wykonawcę.

Przedstawicielka DGLP zaakceptowała proponowany w koreferacie sposób aktualizacji danych dotyczących użytków ekologicznych. Wykonawca uwzględni w PUL użytki ekologiczne na podstawie danych CRFOP a wszelkie niezgodności z rejestrem zgłosi wykazem rozbieżności do zaopiniowania do RDOŚ. Przedstawicielka RDOŚ pani Małgorzata Wenda-Klajst stwierdziła, że dane o użytkach ekologicznych w CRFOP mogą być zmienione tylko na podstawie uchwał Rad Gmin, przyznając tym samym rację pani Natalii Górskiej, aby w oparciu o opinię RDOŚ nadleśnictwa występując do Rad Gmin, dołączały w dokumentacji dotyczącej użytków ekologicznych zaktualizowanych, nowych lub do wykreślenia, gotowe projekty uchwał.

Jolanta Błasiak poprosiła o wyjaśnienie proponowanego obniżenia wieku rębności dla świerka z 90 do 80 lat, doprecyzowanie drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania i/lub zaliczonych do gospodarstwa specjalnego oraz podkreśliła, że analiza stanu ochrony przyrody, weryfikacja poza Naturą 2000 siedlisk przyrodniczych wraz z określeniem ich

stanu czy projektowanie szlaków turystycznych, nie jest przedmiotem planowania urzędniowego a wykonawca projektu PUL jest jedynie zobowiązany do wykorzystania i uwzględnienia w nim przekazanej dokumentacji dotyczącej ww. zagadnień. Zastępca nadleśniczego wyjaśnił, że przyczyną proponowanego obniżenia wieku rębności świerka jest postępujący proces regresji tego gatunku oraz pogarszający się jego stan zdrowotny, spowodowane zmianami klimatycznymi, wybitnie niekorzystnymi dla gatunku subborealnego jakim jest świerk. Dodatkowo Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń znajduje się poza naturalnym zasięgiem jego występowania. Komisja zgodziła się z ww. argumentacją i zaakceptowała obniżenie wieku rębności świerka oraz zaliczenie wszystkich drzewostanów świerkowych do kwalifikujących się do przebudowy. Odnośnie zaliczenia lasów do czasowo wyłączonych z użytkowania i/lub gospodarstwa „S” ustalono, że nadleśnictwo uzupełni szczegółowo wykaz drzewostanów cennych ze względów przyrodniczych, historycznych i/lub kulturowych oraz dużej bioróżnorodności (w tym referencyjne) i przekaże wykonawcy PUL po jego wyłonieniu. Ponadto Komisja zobowiązała nadleśnictwo (niezależnie od PUL) do niezwłocznego zlecenia weryfikacji siedlisk przyrodniczych poza Naturą 2000, w oparciu o wytyczne RDLP z 2022 roku.

Wątpliwości wzbudził zapis w referacie, dotyczący odstąpienia od użytkowania rębego w drzewostanach dębowych, olchowych i bukowych osiagających wiek rębności - tzw. „starodrzewów”. Arkadiusz Kukliński podkreślił, że nie wyobraża sobie nie użytkowania dębów czy buków VII i starszych klas wieku dla których ustalono wiek rębności 140 lat Db, 130 lat Bk. Zaproponował również aby nie wskazywać konkretnego wieku, powyżej którego nie należy projektować użytkowania głównego. Przewodniczący Bartosz Pewniak zgodził się z powyższą sugestią i polecił dodać zapis w wytycznych do użytkowania rębego - aby przy projektowaniu użytkowania rębego kierować się fazą rozwojową, zgodnością z siedliskiem i aktualnym stanem zdrowotnym i sanitarnym drzewostanu a nie tylko wiekiem. Zalecił także ujęcie w projekcie PUL stref oddziaływania społecznego.

Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu pan Maciej Kuss poinformował, że w związku ze wznowieniem hodowli jesionu na szkółkach z nasion wyselekcjonowanych, zdrowych drzew, należy ujmować ten gatunek w projektowaniu składu gatunkowego upraw, zwłaszcza na siedlisku Lw i OIJ z zastosowaniem grupowej formy mieszania. Wnioskował również aby nie rezygnować z planowego wprowadzania topoli czarnej, zwłaszcza na łągach. Zachęcił także do domieszkowego stosowania w uprawach daglezji. Przedstawicielka RDOŚ, pani Małgorzata Wenda-Klajst biorąc pod uwagę, że daglezja nie jest gatunkiem inwazyjnym zaakceptowała domieszkowy jej udział w drzewostanach o dominującej funkcji gospodarczej.

Komisja uznała za zasadny wniosek Natalii Górskiej o potrzebie sporządzenia przez wykonawcę PUL wykazu gatunków inwazyjnych wg rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz.U. z 2022 r. poz. 2649), stwierdzonych podczas taksacji.

Na koniec Jan Frankowski zapoznał z wytycznymi dotyczącymi zadań ochronnych, wynikających z obowiązującego PZO dla siedliskowego obszaru Natura 2000 - „Dolina Drwęcy” i omówił sposoby ich realizacji w PUL oraz poinformował o zawartym w koreferacie projekcie wniosku wystąpienia do RDOŚ, w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania projektu PUL na środowisko. Pani Jolanta Błasiak przypomniała, że KZP musi się odnieść do tego projektu. Przedstawicielka RDOŚ poinformowała o zapoznaniu się z projektem wniosku oraz jego akceptacji.

Po zapoznaniu się z referatem i koreferatem w wyniku dyskusji ustalono:

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych

A1. Prace siedliskowe

Typ siedliskowy lasu (TSL), stan siedliska (rozumiany jako stan TSL) oraz glebę (typ, podtyp, gatunek) należy opisywać w oparciu o obowiązujący operat glebowo-siedliskowy, sporządzony wg stanu na 01.01.1996 roku a zawarte w nim nazewnictwo dostosować do obowiązującego. Dla gruntów nie ujętych w operacie glebowo-siedliskowym, wykonawca w ramach tej samej umowy wykona diagnozę oraz opis gleby i siedliska.

Kody siedlisk przyrodniczych oraz ich stan zachowania, w opisie taksacyjnym zamieszczać tylko dla siedlisk przyrodniczych opisanych w PO rezerwatów przyrody, PZO dla obszarów Natura 2000 oraz zweryfikowanych - na podstawie odrębnego zlecenia przez nadleśnictwo - siedlisk przyrodniczych poza siedliskowymi obszarami Natura 2000.

Nadleśnictwo niezwłocznie zleci weryfikację siedlisk przyrodniczych poza obszarem Natura 2000, zgodnie z metodyką opracowaną w 2022 roku przez Wydział Ochrony Lasu RDLP w Toruniu, uzgodnioną z RDOŚ w Bydgoszczy.

A2. Prace przygotowawcze

Wykonawca prac urzędzeniowych uwzględni oraz zaktualizuje dane dotyczące obszarów i obiektów chronionych, w tym zabytków i miejsc pamięci. Aktualizację należy sporządzić w oparciu o obowiązujące akty prawne, informacje od RDOŚ w Bydgoszczy, nadleśnictwa oraz wyniki taksacji. RDLP przekaże Wykonawcy dokumentację przyrodniczą jaką otrzymała od RDOŚ w Bydgoszczy.

Komisja przyjęła wstępną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu przedstawioną przez nadleśnictwo, za wyjątkiem lasów ochronnych.

Komisja uznała potrzebę aktualizacji zasięgu lasów ochronnych, określonych w Decyzji MŚ z dnia 13.02.2006r. Wykonawca PUL po wykonanej taksacji, w uzgodnieniu z nadleśnictwem i RDLP w Toruniu sporządzi dokumentację do wystąpienia nadleśniczego do poszczególnych Rad Gmin, w sprawie zaopiniowania uznania za ochronne lasów na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń. RDLP w Toruniu złoży dokumentację do Dyrektora Generalnego LP, który wystąpi do ministra właściwego ds. środowiska z wnioskiem o uznanie lasów za ochronne, w oparciu o zaktualizowane dane urządzeniowe. Opinie Rad Gmin dotyczące wnioskowanych lasów nadleśnictwo zobowiązane jest dostarczyć do RDLP w Toruniu do końca lipca 2025 roku.

Do gruntów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego należy zaliczyć:

- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych (całoroczne strefy ochrony)
- drzewostany cenne ze względów przyrodniczych, historycznych i/lub kulturowych oraz dużej bioróżnorodności (w tym ekosystemy referencyjne) - wg wykazu przekazanego przez nadleśniczego.
- lasy w rezerwatach przyrody, dla których PO nie przewiduje pozyskania drewna.
- chronione siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000, dla których PZO nie przewiduje żadnej formy pozyskania drewna.

Wykonawca prac urządzeniowych uwzględni oraz zaktualizuje informacje zebrane przez nadleśnictwo, dotyczące założeń polityki zagospodarowania przestrzennego oraz informacji dotyczących realizowanych oraz planowanych inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym wymienionych w referacie, ze szczególnym uwzględnieniem następujących inwestycji:

- budowa ścieżek pieszo-rowerowych,
- budowa obwodnic miejscowości na drogach krajowych i wojewódzkich,
- odbudowa połączenia linii kolejowej wraz z budową nowego odcinka,
- utworzenie Centralnego Parku Inwestycyjnego Dźwierzno,
- przekształcenie pod zabudowę produkcyjną, usługową,
- eksploatacja kruszywa,
- budowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych,
- budowa rurociągów paliwowych, gazociągowych,
- utworzenia parku kulturowego w Grodnie.

Wykonawca zaktualizuje wszystkie leśne obszary funkcjonalne, wizualizowane w programie Taksator funkcją „Grupy”.

Wszystkie grunty w zarządzie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń posiadają księgi wieczyste (KW na 100% powierzchni). Grunty sporne nie występują.

A3. Formy przekazania baz danych

Plan urządzenia lasu zostanie wykonany wg stanu na 1 stycznia 2026 roku. Pracami urządzeniowymi objęte zostaną grunty ujęte na kopiach dokumentów ewidencyjnych zgodnych z aktualnym rejestrem gruntów nadleśnictwa. Protokolarne przekazanie wykonawcy projektu planu wszystkich niezbędnych danych z zakresu ewidencji gruntów oraz zaktualizowanego stanu lasu odbędzie się w drodze importu danych opisowych i danych geometrycznych (tzw. geobazy) z bazy SILP-LAS do programu TAKSATOR, zgodnie z Zarządzeniem nr 13 DGLP z dnia 20.03.2007r. oraz „Instrukcją przenoszenia informacji pomiędzy PUL i bazą LAS Nadleśnictwa” rekomendowaną do stosowania pismem DGLP z dnia 26.05.2014r. (zn. spr. ZU-7019-28/14), niezwłocznie po wykonaniu aktualizacji bazy SILP LAS i LMN za 2023 rok, tj. do końca marca 2024r. Geobaza zawierać będzie aktualne, zweryfikowane przez nadleśnictwo dane ewidencyjne.

Ze względu na niezbędny czas dla wykonawcy PUL na zamknięcie i rozliczenie powierzchni wg stanu na 01.01.2026 rok, nadleśnictwo wstrzyma obrót gruntami w okresie 1.07-31.12.2025r.

Grunty przejęte po tym terminie np. w wyniku pierwokupu, nie będą ujęte w PUL a do bazy SILP zostaną wprowadzone już w roku 2026 w ramach aktualizacji.

Rozbieżności pomiędzy otrzymanymi danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa a stanem faktycznym na gruncie, będą na bieżąco zgłaszane nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności, bezpośrednio po wykonaniu taksacji. Usunięcie rozbieżności wykonać należy do czasu odbioru prac terenowych.

A4. Korekta podziału powierzchniowego oraz oznaczenie granic oddziałów

W związku z planowaną przez nadleśnictwo drobną zmianą granic obrębów leśnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 66 DGLP z dnia 29.08.2013r. w sprawie obrębów leśnych, nadleśniczy wystąpi do dyrektora RDLP w Toruniu z wnioskiem o zmianę zasięgu obrębów leśnych wraz z uzasadnieniem. Dyrektor RDLP w Toruniu po konsultacji z właściwym ds. urządzenia lasu wydziałem DGLP, podejmie ostateczną decyzję w tej sprawie. Decyzja będzie podjęta przed rozpoczęciem terenowych prac urządzeniowych i wejdzie w życie wraz z nowym PUL. W związku z powyższym korekta podziału powierzchniowego dotyczyć będzie jedynie zmiany numeracji oddziałów 168 i 169, które z obrębu Leśno przejdą do obrębu Konstanczewo np. pod numerem 71A i 71B. Numeracja pozostałych oddziałów pozostanie bez zmian.

Grunty nowo przejęte należy włączać do sąsiadujących oddziałów. W razie konieczności utworzenia nowego oddziału, należy go nazwać tak jak oddział sąsiedni z dodaniem dużej litery alfabetu.

Wykonawca w maksymalnym stopniu zachowa aktualną numerację oraz podział wyłączeń taksacyjnych (granic wydzieleń), zwłaszcza we wszystkich prawnie chronionych obszarach jak rezerwaty, użytki ekologiczne, strefy ochrony gatunkowej i siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony.

Wykonawca w czasie taksacji zinwentaryzuje słupki oddziałowe i naniesie je na mapę przeglądową, z podziałem na: istniejące, brak, przewrócone.

Podczas prac taksacyjnych nie należy łączyć z innymi lub dzielić, wydzielenia posiadające wartość księgową. Wyłączenia z wartością księgową (Tabela 1) stanowić powinny osobne wydzielenia.

Tab.1. Lista wydzieleń z wartością księgową

I.p.	Województwo (kod)	Powiat (kod)	Gmina (kod)	Obręb ewidencyjny (kod)	Działka ewidencyjna (nr)	Powierzchnia ewidencyjna (ha)	Wartość	Data określenia wartości (aktu notarialnego)
1	04	12	062	0006	271/2	1,9545	72264	21.05.2022
2	04	12	062	0006	79/1	2,0000	31500	17.08.2021
3	04	12	062	0006	79/4	2,8795	51717	03.11.2021
4	04	12	062	0007	106/1	2,1000	103050	10.11.2021
5	04	12	062	0009	214/2	1,5400	92762,35	21.04.2022
6	04	12	062	0009	90	0,1600	9637,65	21.04.2022
7	04	12	062	0012	3237/16	7,7000	188945	
8	04	12	062	0012	3237/17	1,5000	36808	
9	04	17	052	0001	44/5	2,98	92600	19.04.2022
10	04	17	052	0002	140/3	1,6538	39563,57	24.05.2022
11	04	17	052	0002	165/11	1,4353	34336,43	24.05.2022
12	04	17	052	0005	170/2	5,7278	45166	11.01.2006
13	04	02	082	0007	38	0,8470	40300	29.05.2022
14	04	02	082	0007	72/4	2,1968	75800	02.11.2021
15	04	15	042	0006	97/8	3,50	213250	12.07.2022
16	04	15	042	0007	27/4	0,99	86565,97	23.11.2022
17	04	15	042	0007	39	11,06	162300	24.06.2015
18	04	15	042	0007	44	0,32	9900	24.06.2015
19	04	15	042	0007	49/1	1,2440	40300	24.06.2015
20	04	05	045	0013	135	3,98	186635,42	13.01.2021
21	04	05	032	0001	39	1,12	57717,79	18.03.2022
22	04	05	032	0001	9	0,51	26282,21	18.03.2022
23	04	05	032	0006	224	0,59	10800	14.03.2022
24	04	05	032	0006	227/1	0,59	9700	23.05.2022
25	04	05	022	0002	208/6	4,52	203400	23.12.2021
26	04	05	022	0002	366	4,0172	92950	07.12.2021
27	04	05	022	0022	354	0,47	14440	07.12.2022
28	04	05	032	0006	306	0,53	16709,11	05.10.2022
29	04	05	032	0006	366	0,16	9840,89	05.10.2022
30	04	05	032	0017	398	0,53	26550	05.10.2022
31	04	05	062	0015	160	0,63	28552,68	29.12.2022

32	04	05	062	0015	171	0,9	40789,55	29.12.2022
33	04	05	062	0015	174	1,27	57558,58	29.12.2022
34	04	05	062	0015	183	3,14	142310,2	29.12.2022

A5. Oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w PUL gruntów stanowiących współwłasność.

Przebieg wydzielen taksacyjno – siedliskowych o mało wyraźnych granicach oznaczyć na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” oraz znakami kierunkowymi wykonanymi ośnikiem na korze lub farbą (spray) w przypadku cienkiej kory.

Na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń grunty stanowiące współwłasność (Tabela 2) są wyłącznie gruntami nieleśnymi. Sposób ujęcia ich w PUL określa §16 pkt.5 IUL.

Tab.2. Lista wydzielen we współwłasności

Adres leśny	Adres administracyjny	Numer działki	Nr księgi wieczystej	Rodzaj powierzchni	Pow. zred. udziałem w ha
12-07-1-01-73-n-00	04-05-032-0002	313/1	TO1G/00020487/1	inne tereny zabudowane	0,3772
12-07-1-01-158-x-00	04-05-032-0006	333	TO1G/00019264/2	inne tereny zabudowane	0,4470
12-07-1-02-133-s-00	04-05-032-0006	342	TO1G/00019567/6	inne tereny zabudowane	0,0740
12-07-1-02-133-t-00	04-05-032-0006	343	TO1G/00019568/3	inne tereny zabudowane	0,0332
12-07-1-06-23-bx-00	04-05-032-0010	244/3	TO1G/00022724/9	inne tereny zabudowane	0,1777
Razem powierzchnia w ha:					1,1091

A6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych

Wykonawca prac urządzeniowych wykorzysta najnowsze ortofotomapy oraz pozostałe dane z bazy BDOT otrzymane od RDLP w Toruniu. Materiały i dane w postaci zdjęć lotniczych i numerycznego modelu terenu winny być przez Wykonawcę wykorzystane na etapie prac przygotowawczych, jako baza wyjściowa do weryfikacji terenowej, głównie takich elementów jak: granice wydzielen leśnych i pnsw oraz przebieg obiektów liniowych.

A7. Ujmowanie cech drzewostanów.

Cechy drzewostanów należy opisać dla poszczególnych wydzielen zgodnie z §26 IUL, jeżeli są wystarczająco udokumentowane oraz uzgadniać z nadleśnictwem na etapie prac terenowych i końcowo po ich zakończeniu. Szczególną uwagę wykonawca zwróci na następujące cechy:

- pochodzenie z odnowienia sztucznego lub naturalnego (dla całego lub części pododdziału)
- uprawy i młodniki po rębni złożonej,
- drzewostany z zalesień porolnych
- drzewostany wyżywicowane,
- drzewostany odroślowe,

- ostoje zwierząt chronionych
- otuliny wyłączonych drzewostanów nasiennych, plantacji nasiennych, szkółek, rezerwatów, ośrodków wypoczynkowych
- uprawy pochodne i bloki upraw pochodnych
- WDN
- GDN
- drzewostany przedplonowe
- drzewostany obcego pochodzenia
- drzewostany z jemiolą (cecha wg nowelizowanej IUL)

A8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie projektować jednostek kontrolnych.

A9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Zgodnie z § 40 pkt.6 i 7 instrukcji u.l. drzewostany kwalifikujące się do przebudowy grupować następująco:

A- Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu;

B- Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnym 10-leciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;

C- Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Do grupy A w pierwszej kolejności zaliczać drzewostany:

- sosnowe i świerkowe w trzecim stopniu zgodności z TD oraz obcego pochodzenia;
- świerkowe będące pod silnym wpływem intensywnego oddziaływania szkodliwych czynników biotycznych (korniki) i abiotycznych (susza) oraz o zadrzewieniu $< 0,6$;
- od II klasy wieku, trwale uszkodzone (ponad 50% uszkodzeń), zwłaszcza od wiatru.

Do grupy B w pierwszej kolejności zaliczać drzewostany:

- o składzie gatunkowym niezgodnym z TD, które nie osiągnęły jeszcze wieku rębności
- uszkodzone od wiatru z projektowaną lub zainicjowaną już przebudową, wymagającą jej kontynuacji cięciami przedrębnymi i pracami odnowieniowymi – w tym głównie świerkowe

Do grupy C należy zaliczać osłabione, przerzedzone drzewostany IIb i IIIa klasy wieku na siedlisku BMśw, LMśw, Lśw i OIJ, uszkodzone od wiatru – do przebudowy poprzez wprowadzanie podsadzeń produkcyjnych, dolesień luk i przerzedzeń – w tym głównie świerkowe.

Wykaz drzewostanów (wraz z ich powierzchnią) zaproponowanych do przebudowy wykonawca uzgodni z nadleśnictwem w trakcie prac terenowych i przedstawi do akceptacji podczas odbioru prac terenowych.

A10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

W drzewostanach w KO i KDO po wykonanych cięciach rębnią IIU i IVU, należy przyjąć zwiększenie powierzchni odnowień z tytułu przewidywanych uszkodzeń o 5% .

A11. Dodatkowy pomiar drewna martwego

Inwentaryzację drewna martwego na powierzchniach próbnych kołowych, wykonać zgodnie z § 62 IUL na co 10-tej powierzchni próbnej.

A12. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych i przeładowych oraz mapy sytuacyjnej.

Mapy gospodarcze, gospodarczo-przeładowe, przeładowe i sytuacyjne sporządzić na bazie LMN zgodnie ze standardem LMN. Zakres tematyczny map, szczegóły sytuacyjne zamieszczone na mapach, sposoby ich prezentowania jak również zakres obiektów obligatoryjnych, wykonać zgodnie z „Instrukcją techniczną sporządzania i wydruku map leśnych”, stanowiącą część III „Instrukcji urządzania lasu”.

Na wszystkich mapach należy drukować kasowniki dla wszystkich elementów liniowych.

Mapy gospodarcze wykonać wg dotychczasowego podziału na arkusze map gospodarczych w skali 1:5000 w formacie A1 w teczkach. Mapy gospodarczo-przeładowe leśnictw wykonać w skali 1:10000. Mapy przeładowe wykonać w skali 1:20000 wg obrębów a mapy sytuacyjne w skali 1:50000.

Mapy przeznaczone dla nadleśnictwa wg IUL

1. Mapy przeładowe:

- drzewostanów (po 5 egz. na każdy obręb , w tym po 2 egz, zafoliowane i podklejone na płótnie)
- siedlisk leśnych typu siedliskowe lasu (po 1 egz. na każdy obręb)
- cięć rębnych (po 5 egz. na każdy obręb , w tym po 2 egz, zafoliowane i podklejone na płótnie)
- obszarów chronionych i funkcji lasu (po 2 egz. na każdy obręb)
- ochrony przeciwpożarowej (po 3 egz. na każdy obręb)
- gospodarki łowieckiej (po 2 egz. na każdy obręb)
- ochrony lasu (po 1 egz. na każdy obręb)
- zagospodarowania rekreacyjnego (po 2 egz. na każdy obręb)
- walorów przyrodniczo-kulturowych (po 2 egz. na każdy obręb)
- nasiennictwa i selekcji (po 2 egz. na każdy obręb)
- z podziałem na arkusze map gospodarczych w kolorze (po 1 egz. na każdy obręb)

- słupków oddziałowych z podziałem na: istniejące, brak, przewrócone.
  - „czyste” (po 5 egz. na każdy obręb)
2. Mapy gospodarczo-przeładowe dla każdego leśnictwa (w twardej futerale formatu A4 lub A5 dla map podklejonych):
- drzewostanów i projektowanych cięć (13 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowanym)
  - projektowanych cięć (13 leśnictw po 1 egz. nie podklejona)
  - siedlisk typy siedliskowe lasu (13 leśnictw po 1 egz. nie podklejona)
  - walorów przyrodniczo-kulturowych oraz obszarów chronionych i funkcji lasu (13 leśnictw po 1 egz. nie podklejona)
  - „czyste” (13 leśnictw po 3 egz.)

3. Mapy gospodarcze z naniesionymi i opisanymi działkami zrębowymi z wykazu cięć oraz użytkami:

- wg arkuszy (po 1 egz.) w formacie A1

4. Mapa sytuacyjna:

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (1 egz.)
- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z nadaną kolorystyką dla poszczególnych leśnictw (3 egz.)
- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z nadaną kolorystyką dla poszczególnych gmin (3 egz.)
- sytuacyjno-przeładowa ochrony przeciwpożarowej z podziałem na leśnictwa, z koordynatami i podziałkami kątowymi (2 egz.)
- sytuacyjno-przeładowa funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego (1 egz.)
- sytuacyjno-przeładowa walorów przyrodniczo-kulturowych (1 egz.)

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF na nośniku elektronicznym

Mapy przeznaczone dla RDLP w Toruniu:

1. Mapy przeładowe - jak dla nadleśnictwa, tylko nie podklejone, po 1 egz. na każdy dawny obręb
2. Mapy gospodarcze – jak dla nadleśnictwa.
3. Mapy sytuacyjne – jak dla nadleśnictwa w 1 egz.

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF, na nośniku elektronicznym.

Mapy przeznaczone dla DGLP :

Tylko w wersji cyfrowej w formacie PDF.

A13. Podział na obręby i leśnictwa

Dotychczasowy podział na obręby leśne i leśnictwa przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Dotychczasowy podział na obręby i leśnictwa.

Nr	Leśnictwo	Oddziały	pow. (ha)
Obręb Konstancjewo			
1	Cieszyny	27-32; 49-53; 72-80; 90; 103-115; 140-162; 178-180	1489,48
2	Mokry Las	91-96; 116-126; 129-138; 163-177; 181-193; 181-193	1395,71
3	Paliwodziczna	284-335; 304A	1429,13
4	Płonno	212-225; 260-283	996,19
5	Radziki	194-211; 226-259, 196A; 231A; 231B; 231C; 232A; 241A	1433,66
6	Tokary	1-26; 33-48; 54-60; 81-87; 3A	1430,06
14	Szkółkarskie Przeszkoda	61-68; 68A; 69-71; 88-89; 97-102; 127-128; 139;	586,28
Razem obręb Konstancjewo			8760,51
Obręb Leśno			
7	Czystochleb	66-130, 74A; 74B; 74C; 74D; 74F; 74G; 77A; 81A; 85A; 128A; 86B; 87A; 87B; 113A; 113B	1694,8
8	Gronowo	131-167; 131A; 131B; 131C; 133A; 137A; 167A	1115,36
9	Kępa	241B; 241C; 262-273; 292-301; 317-343, 338A; 340A; 262A	1417,27
10	Leśno	168-176; 179-196; 202-211; 222-232; 242-252; 274-281; 302-309;	1622,78
11	Łęga	177-178; 197-201; 213-221; 233-241A; 253-261A; 282-291; 310-316; 241A; 261A; 310A	1439,03
12	Nielub	41-65; 49B; 49C; 50A; 55A	810,29
13	Wronie	1-40, 49A, 1A; 1B	804,89
Razem obręb Leśno			8904,42
Ogółem nadleśnictwo			17664,93

W związku z planowaną zmianą granic obrębów leśnych, polegającą na przesunięciu z obrębu Leśno (Leśnictwo Leśno) do obrębu Konstancjewo (Leśnictwo Szkółkarskie Przeszkoda) oddziału 168 i 169, nadleśnictwo przygotowuje odpowiedni wniosek wraz z uzasadnieniem oraz materiałami kartograficznymi do dyrektora RDLP w Toruniu, zgodnie z Zarządzeniem nr 66 Dyrektora Generalnego LP z dnia 29 sierpnia 2013 r. Wniosek dotyczący zmiany zasięgu obrębów leśnych musi być złożony niezwłocznie, aby decyzja dyrektora RDLP w Toruniu podjęta była przed rozpoczęciem terenowych prac urzędniowych (zgodnie z pkt.A4).

W związku z planowanym połączeniem Leśnictwa Nielub z Leśnictwem Wronie oraz korektą granic niektórych leśnictw, nadleśniczy przedstawi do akceptacji Dyrektorowi RDLP w Toruniu projekt podziału na leśnictwa, dokonany w oparciu o przedstawiony przez

wykonawcę projekt zadań gospodarczych. Decyzja o zmianie granic leśnictw zostanie podjęta w terminie poprzedzającym NTG – nie później niż na etapie uzgodnienia planu cięć.

A14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Wykonawca PUL zgodnie z §39 IUL dokona podczas taksacji oceny stopnia uszkodzenia drzewostanów i zamieści ją w opisie taksacyjnym podając jej rodzaj. Szczególną uwagę należy zwrócić na uszkodzenia powodowane przez pędraki i jemiołę.

Komisja nie widzi potrzeby wyznaczania obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód.

A15. Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac urządzeniowych

Kontrola i odbiór prac urządzeniowych będą przeprowadzone zgodnie z obowiązującym Zarządzeniem nr 63/2002 DGLP z dnia 13.08.2002 r. i obejmować będą:

- bieżące konsultacje taksatora z leśniczym
- cykliczne (wg potrzeb) konsultacje wykonawcy z kadrą nadleśnictwa
- kontrole terenowe prac wykonanych w jednym miesiącu najwyżej dwóch, po przekazaniu przez wykonawcę protokołu zaawansowania i odbioru robót z wyszczególnionymi wykonanymi pracami (pracownik RDLP właściwy do spraw urządzania lasu, ewentualnie przedstawiciel nadleśnictwa),
- szczegółowy odbiór opisów taksacyjnych po zakończeniu prac terenowych (taksator, leśniczy, inżynier nadzoru),
- analizę próbną wydruków opisów taksacyjnych (nadleśnictwo),
- analizę planu użytków rębnych (RDLP, nadleśnictwo),
- komisyjny odbiór założonych powierzchni próbną pomiaru miąższości (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo),
- odbiór prac terenowych urządzania lasu - podsumowanie (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo).

Protokółarnym uzgodnieniom podlegać będą:

- powierzchnie leśne nie zalesione (halizny, płazowiny, zręby zaległe)
- drzewostany do przebudowy
- zręby i odnowienia 10 roku aktualnego PUL i 1 roku nowego PUL
- grunty ujęte w wykazie rozbieżności

A16. Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz prezentowanie programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Wykonawca planu urządzania lasu wykona wydruki i oprawę opisów taksacyjnych dla nadleśnictwa, RDLP i poszczególnych leśnictw.

Aktualizację „Programu ochrony przyrody” sporządzić zgodnie z §110-112, jako odrębny tom w sztywnej oprawie. Danych wrażliwych, dotyczących szczegółowej lokalizacji stanowisk roślin, zwierząt i grzybów chronionych wraz ze strefami ich ochrony nie umieszczać w POP. Dane te sporządzić należy w odrębnym opracowaniu w miękkiej oprawie, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów”, w 3-ch egz. (Nadleśnictwo, RDLP w Toruniu, RDOŚ w Bydgoszczy).

Wykazy projektowanych zadań gospodarczych sporządzić w osobnym opracowaniu dla nadleśnictwa w 2-ch egz. (1 egz./obręb) o nazwie „Wykazy zagospodarowania lasu” zawierające: wykaz obiektów selekcji nasiennej w tym upraw pochodnych (wzór nr 2), wykaz drzewostanów do przebudowy (wzór nr 3), wykaz drzewostanów w KO (wzór nr 4), wykaz drzewostanów w KDO (wzór nr 5), wykaz projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6), wykaz projektowanych cięć przedrębnych oraz wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu.

Opis ogólny nadleśnictwa (elaborat zawierający instrukcyjne wykazy - wzory nr 2 do 7), wykazy zagospodarowania lasu, program ochrony przyrody, prognozę oddziaływania na środowisko, opisy taksacyjne i operaty dla leśniczych (zawierające opis taksacyjny, wykazy zagospodarowania lasu oraz wyciągi z POP), wykonać oprócz formy analogowej również w formie cyfrowej (w formacie PDF, XLS, DOC). Formy analogowe - za wyjątkiem prognozy, oprawić w twarde oprawy formatu A4 z kieszeniami na mapy i nośniki z wersjami cyfrowymi. Wyciągi z POP zamieszczone w operacie dla leśniczych (np. w formie tabelarycznej wg wydzielen) powinny zawierać informacje dotyczące danego leśnictwa w zakresie wylistowania form ochrony przyrody (powierzchniowych i punktowych), siedlisk przyrodniczych, obiektów historyczno-kulturowych wraz z podaniem projektowanych w nich zabiegów gospodarczych i zaleceń ochronnych.

Wykonawca planu u.l. wykorzysta opracowany zgodnie z zarządzeniem nr 28 DGLP z dnia 27.04.2018r., „Projekt docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń”, stanowiący podstawę do określenia kierunkowych potrzeb w zakresie infrastruktury drogowej w nadleśnictwie (§ 108 ust. 1 pkt. 1 IUL). Zgodnie z ww. zarządzeniem dane o charakterze przestrzennym znajdujące się w DSD stanowią dane źródłowe wewnętrzne do Standardu Leśnej Mapy Numerycznej. W związku z czym Wykonawca projektu PUL przyjmie przebieg oraz szerokość dróg (szerokość korony drogi) z DSD. W sytuacjach, w których Wykonawca stwierdzi rozbieżność w przebiegu dróg, należy postępować zgodnie z wytycznymi DGLP zawartymi w piśmie z dnia 26.10.2020r. (znak spr.: ZU.6000.23.2020). Różnice w przebiegu dróg wchodzących w skład DSD, stwierdzone podczas taksacji Wykonawca projektu PUL zgłosi Nadleśniczemu na bieżąco w formie wykazu rozbieżności.

Ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej nie sporządzać.

A17. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000

Nie sporządzać tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000.

A18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

W prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko (POOŚ), wykonawca uwzględni wszystkie informacje dotyczące zwłaszcza stanu przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych zawartych w istniejących planach ochrony rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych oraz istniejących PZO dla obszarów Natura 2000. Zawarte w nich zadania ochronne należy uwzględnić we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych oraz opisać w POP. Dyrektor RDLP w Toruniu wystąpił do RDOŚ w Bydgoszczy o udostępnienie danych przyrodniczych (w tym danych przestrzennych) dotyczących obszarów chronionych. Otrzymane dane przekazane zostaną wykonawcy PUL do wykorzystania.

Część B : Założenia do planu urządzenia lasu

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

Obszary chronione na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń zgodnie z danymi nadleśnictwa:

1. Rezerwaty przyrody

- „Bobrowisko” (3,24 ha w zarządzie n-ctwa)
- „Tomkowo” (15,85 ha w zarządzie n-ctwa)
- „Wronie” (68,74 ha w zarządzie n-ctwa)
- „Rzeka Drwęca” (tylko w zasięgu terytorialnym)

2. Obszary Chronionego Krajobrazu

- „Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy” (13440,83 ha w zarządzie n-ctwa)
- „Obszar Chronionego Krajobrazu Kompleksu Torfowiskowo-Jeziorno-Leśnego Zgniłka – Wieczno - Wronie” (2456,89 ha w zarządzie n-ctwa)
- „Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędzowej Doliny Wisły” (tylko w zasięgu terytorialnym)

3. Obszary Natura 2000

- „Dolina Drwęcy” PLH280001 – (249,78 ha w zarządzie n-ctwa)

4. Pomniki przyrody – 25 szt. (w tym: 12 szt. pojedyncze drzewa, 12 szt. grupowych pomników drzew, 1 szt. gład narzutowy)

5. Strefy ochrony całorocznej i okresowej ptaków

- bielik (5 szt. razem 295,17 ha w zarządzie n-ctwa)
- bocian czarny (1 szt. 39 ha w zarządzie n-ctwa)
- kania ruda (1 szt. 17,16 ha w zarządzie n-ctwa)

6. Użytki ekologiczne (308 szt. na łącznej powierzchni 482,13 w zarządzie n-ctwa)

Ze względu na dominujące funkcje lasu, do celów planowania urządzeniowego należy przyjąć podział na trzy główne grupy lasów:

I. Lasy rezerwatowe – obejmujące grunty rezerwatu przyrody

II. Lasy ochronne – zgodnie z wytycznymi pkt. A.2 wg nowej Decyzji MKiŚ

III. Lasy gospodarcze- pozostałe lasy

B2. Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Typy siedliskowe lasu przyjąć na podstawie operatu glebowo-siedliskowego opracowanego wg stanu na 01.01.1996r.

Dla wszystkich siedlisk przyrodniczych w rezerwach, obszarach Natura 2000 oraz pozytywnie zweryfikowanych poza obszarami Natura 2000, w opisie taksacyjnym w polu „Siedlisko przyrodnicze”, należy zamieszczać kody tych siedlisk, ich stan zachowania oraz powierzchnię w wydzieleniu. Stan zachowania należy podawać wg uproszczonej metodyki GIOŚ a nie wg leśnej A, B, C.

B3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym oraz orientacyjny skład gatunkowy upraw wg tabeli nr 4.

Tabela 4. Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym:

TSL (pow. w ha wg PUL)	TD	Orientacyjny skład odnowień w [%]
Bśw (660)	So	So 80 – 90%, Brz i inne 10 – 20%
BMśw (6303)	So (-)	So 80%, Dbb i inne 20%
	Db – So # (+)	So 70%, Dbb 20%, Bk i inne 10%
	Bk – So (*)	So 70%, Bk 20%, Db i inne 10%
BMw (19)	Db - So	So 70%, Dbb 20%, Św i inne 10%
BMb (2)	So - Brz	Brz 60%, So 30%, Św i inne 10%
LMśw (5700)	Db – So (-)	So 50-60%, Db 20-30%, Bk i inne 10-20%
	So – Db (+)	Db 50%, So 30%, Bk i inne 20%
	Db - Bk – So (*)	So 50%, Bk 30%, Db i inne 20%
LMw (237)	Db – So (-)	So 50%, Db 30%, Św i inne 20%
	So - Db	Dbs 50%, So 30%, Św i inne 20%
LMb (61)	OI - Brz	Brzom 70%, OI i inne 30%
	OI	OI 70%, Brz i inne 30%
Lśw (2020)	Bk – Db ^ (*)	Db 50%, Bk 30%, Lp i inne 20%
	Db (+)	Db 80%, Lp i inne 20%
	Jw.-Lp-Db !	Dbs 50%, Lp 20%, Jw. 20%, Kl i inne 10%
Lw (284)	Js – Db	Dbs 70%, Js 20%, Wz i inne 10%
	Db	Db 80%, Js i inne 20%
OI (307)	OI	OI 80%, Brz i inne 20%
OIJ (364)	Js – OI	OI 60%, Js 20%, Wz i inne 20%
LŁ (107)	Js - Db	Db 60%, Js 30%, Wz i inne 10%
	Wb - Tp	Tp 60%, Wb 20%, OI i inne 20%

- wariant silnie świeży

^ - ze współpanującym Bk w istniejących uprawach i drzewostanach

! – grądy zboczowe i/lub drzewostany z istniejącym Jw. w składzie

(+) - wariant mocniejszy (na piaszczystych glebach zwięzłych, głębokich lub gliniasto-piaszczystych)

(-) - wariant słabszy na glebach oligotroficznym (gleby piaszczyste płytkie, luźne)

(*) – siedliska w fazie regradacji lub/i z istniejącym Bk w składzie

Ze względu na występujący proces zamierania jesionu dopuszczalna jest zmiana składów gatunkowych upraw na siedlisku Lw, OLJ i LŁ. Gatunkami wypełniającymi przestrzeń po jesionie wyniosłym winny być głównie: jawor, olsza czarna, dąb szypułkowy i wiąz szypułkowy.

Typy drzewostanów o kierunku ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych przyjęć zgodnie z zapisami w PZO, Planach Ochrony lub poniższej Tabeli 5.

Tab. 5. Typy drzewostanów o dominującym kierunku ochronnym

Lp.	Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	Typ drzewo- stanu	Orientacyjny skład gatunkowy
1.	Brzezina bagienna	91DO-1	BMb	So-Brzom	Brzom 70%, So, Św, Brz, Ol 30%
2.	Sosnowy bór bagienny	91DO-2	Bb	So	So80%, Brzom, Św 20%,
3.	Kwaśna buczyna niżowa	9110-1	LMśw	Bk	Bk80%, Dbb i inne 20%
4.	Żyzna buczyna niżowa	9130	Lśw	Bk	Bk 80%, Jw., Db, Gb i inne 20%
5.	Grąd subkontynentalny	9170-2	LMśw	Lp-Gb-Db	Db 50%, Gb 20%, Lp 20%, Jw i inne 10%
			Lśw	Gb-Lp-Db	Db 40%, Lp 30%, Gb 20%, Jw, Bk i inne 10%
			Lw	Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 20, Lp 20%, Js i inne 20%
6.	Śródlądowe kwaśne dąbrowy	9190	BMśw	So-Db	Db 50% So 30% Bk, Brz i inne 20%
			LMśw	So-Bk-Db	Db 60% Bk 20%, So, Brz, Dbs i inne 20%
7.	Łęgi olszowe, olszowo – jesionowe i jesionowe	91E0	Lł	Ol-Js	Js 50% Ol 30%, Wz, Jw i inne 20%
			Ol	Ol	Ol 80% Js, Św, Brz i inne 20%
			OlJ	Js-Ol	Ol 40% Js 30% Jw, Wz, Brz i inne 30%
8.	Łęgi dębowo – wiązowo – jesionowe	91F0	OlJ	Db-Wz-Js	Js 40% Wz 20%, Db 20% Jw, Db, Brz i inne 20%
9.	Łęgi wiązowo-jesionowe	91F0	OlJ	Wz-Ol-Js	Js 30%, Ol 30%, Wz 20% Jw, Db, Brz i inne 20%
10.	Świetliste (Ciepłolubne) dąbrowy	9110-1	LMśw, Lśw	Db	Db 80%, Lp, So, Brz i inne 20%

B4. Wiek rębności

Zgodnie z zarządzeniem nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 19 maja 2004 roku przyjęć następujące wieki rębności:

Tabela 6. Wiek rębności

Rodzaj/Gatunek	Wiek rębności
Db, Js, Wz,	140
Bk, Lp, Jw	130
So, Md, Gb, Kl	100
Olcz,	90
Św, Brz	80
Olodr	60
Oś, Ak	50
Tp, Olsz	40

Przeciętne wieki rębności ustalone zostały głównie w celu obliczenia etatów wg dojrzałości i nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej ustalonym indywidualnie dla każdego drzewostanu. Przyjąć następujący sposób ustalania wieków dojrzałości rębnej:

- dla drzewostanów, dla których określa się dwucyfrową jakość hodowlaną wiek dojrzałości rębnej utożsamia się z przeciętnym wiekiem rębności określonym dla gatunku panującego,
- dla drzewostanów starszych lub zakwalifikowanych do przebudowy, dla których określa się jednocyfrową jakość techniczną wiek dojrzałości rębnej określony zostanie indywidualnie dla każdego drzewostanu zgodnie z kryteriami podanymi w § 83 pkt 6 instrukcji urządzania lasu.

B5. Podział na gospodarstwa

Przyjąć następujący podział na gospodarstwa:

- Gospodarstwo specjalne (S);
- Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O);
- Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

Na potrzeby obliczenia etatów cząstkowych w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych, wyodrębnić obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania:

- zrębowy sposób zagospodarowania (GZ), na siedliskach Bśw, BMśw (z TD-So), BMw, Ol
- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ), na pozostałych siedliskach

W skład **gospodarstwa specjalnego** zaliczyć:

- rezerваты przyrody wraz z otulinami
- lasy glebochronne położone na stokach i stromych zboczach o nachyleniu powyżej 45°
- lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody
- lasy w strefach ochrony ścisłej (całorocznej) ostoi zwierząt objętych ochroną gatunkową
- WDN wraz z otulinami
- GPW
- lasy na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000 oraz zweryfikowanych poza obszarami Natura 2000
- lasy o szczególnych walorach przyrodniczych i kulturowych, w tym: ekosystemy referencyjne, drzewostany cenne przyrodniczo (zgodnie z wykazem nadleśniczego), grodziska, obiekty archeologiczne, grupowe pomniki przyrody, otuliny miejsc pamięci.
- lasy obronne
- lasy na siedliskach BMb i LMb

W skład **gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych** wejdą wszystkie lasy ochronne wg nowej decyzji z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

W skład **gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych** wejdą wszystkie lasy pozostałe.

B6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych

Przyjąć następujące rodzaje i formy rębni według typów siedliskowych lasu (Tabela 7):

Tabela 7. Rodzaje rębni i okresy odnowienia

Typ siedliskowy lasu	Rodzaj rębni		Nawrót cięć lub okres odnowienia
	zasadnicza	dopuszczalna	
Bśw	I (za wyjątkiem Ia)		I b, c 4 - 5 lat
BMśw	I ^ (za wyjątkiem Ia) III *	IV, V !	I b, c 4 - 5 lat IIIa 8 - 15 lat IIIb 10 - 20 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
BMw	I (za wyjątkiem Ia) IV	III V !	I b, I c 4 - 5 lat IIIa 8 - 15 lat IVd, Va,b, 30 - 50 lat
LMśw	III	II IV V !	III a 8 -15 lat III b, II b 10-20 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
LMw	II III	IV, V !	III a 8-15 lat III b, II b 10-20 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
Lśw	III + IV	II , V !	IIa, IIb, 15-20 lat III a IIIb 10-15 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
Lw	II , III, IV	V !	IIa, IIb, 15-20 lat IIIb 10-20 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
OI	I (za wyjątkiem Ia) IV	V	I b, I c 4 - 5 lat V a, b 30 - 50 lat
OIJ	IV	I #	IIa, IIb 15-20 lat I c, I b 4 - 5 lat
Lł	II, III,	IV, V,	IIb, IIIb 10-20 lat IV, V 30-50 lat

* - mocniejsze odmiany

^ - słabsze odmiany

+ - drzewostany sosnowe do przebudowy

- obumierające drzewostany jesionowe

! - RbIVd i Va,b zwłaszcza w strefach intensywnego oddziaływania społecznego

Podczas prac projektowych przyjąć następujące zasady użytkowania rębno:

- szerokość działki manipulacyjnej projektowanych zrębów zupełnych nie powinna przekraczać 60 m, a ich powierzchnia 4 ha. W przypadkach nietypowych wystarczy zachowanie jednego z tych parametrów. Przy projektowaniu rębni III szerokość działki manipulacyjnej powinna być wystarczająca do założenia poprawnie usytuowanych gniazd;
- utrzymanie dotychczasowego podziału na ostępy oraz kierunki cięć tak jak w poprzednim planie urządzenia lasu,
- dopuszczenie do projektowania cięć rębnych na 2 pasach manipulacyjnych w 10-leciu przy zachowaniu nawrotów cięć przy cięciach zupełnych i częściowych uprzętających,

- użytkowanie rębne w gospodarstwie specjalnym wynikać będzie ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych,
- w drzewostanach silnie opanowanych przez jemiolę oraz świerkowych, użytkowanie rębne zaprojektować z większą intensywnością,
- przy projektowaniu użytkowania rębego kierować się fazą rozwojową, zgodnością z siedliskiem i aktualnym stanem zdrowotnym i sanitarnym drzewostanu a nie tylko wiekiem.
- projektując użytkowanie rębne należy mieć na uwadze, aby w tabelach klas wieku kolejnych rewizji PUL zapewnić stabilny udział drzewostanów wszystkich klas wieku (zwłaszcza VII i starszych).
- wykaz projektowanych cięć rębnych wykonać na I 10-lecie z podziałem na działki zrębowe bez podziału na lata gospodarcze,
- w blokach drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych zaprojektować wręby,
- w celu przyspieszenia procesu odnowienia w ostępach, w których występują zakłócenia ładu przestrzenno-czasowego należy wykonać cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych,
- dla każdej pozycji rębnej projektować maksymalnie 95% masy wg indywidualnych potrzeb, zastosowanej rębni oraz uwzględnienia powierzchni ewentualnego ekotonu, z myślą o pozostawianiu co najmniej 5% masy w formie przestojów, z wyłączeniem bloków upraw pochodnych. Dopuszcza się nie pozostawiania fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, a także na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha,
- nie tworzyć osobnych wydzieleni wzdłuż głównych dróg i linii kolejowych, jako stref ekotonowych,
- strefy ekotonowe należy tworzyć w sąsiedztwie rzek, strumyków i cieków wodnych (uwzględnionych na hydroportalu), źródeł, bagien, miejsc pamięci i kultu religijnego oraz wokół drzew matecznych. W przypadku, gdy projektowana RbI i/lub gniazdowa dotyczy całego pododdziału oraz zachodzi potrzeba utworzenia ekotonu, należy wydzielić część powierzchni manipulacyjnej położonej w pasie 25 m od linii brzegowej i nie włączać jej do powierzchni działki zrębowej (na mapie cięć rębnych działka zrębowa nie może dochodzić do linii brzegowej). Po wykonaniu rębni ekoton pozostanie w wydzieleniu jako kępa.
- w drzewostanach na siedlisku BMb i LMb nie projektować użytkowania.
- na siedliskach Ol i OLJ na glebach organicznych i organiczno-mineralnych, zgodnie z wytycznymi RDLP w Toruniu dotyczącymi pozyskiwania drewna na siedliskach

hydrogenicznych (pismo: ZO.720.13.2022 z dnia 21.07.2022r.) nie projektować użytkowania rębego na niewielkich (np. do ok.2 ha) powierzchniach tych siedlisk, położonych wśród siedlisk świeżych. Na większych powierzchniach projektowanie użytkowania rębego jest możliwe pod warunkiem zastosowania zrębów złożonych lub RbIc (rzadziej RbIb) o stosunkowo niewielkich powierzchniach do odnowienia, gwarantujących nie pogorszenie stanu siedliska oraz zminimalizowanie negatywnego wpływu na zmiany poziomu wód gruntowych.

- na niewielkich powierzchniach (do 2 ha), drzewostanach na siedliskach lasowych (LMśw, Lśw, Lw) oraz wydłużonych kształtach, można zaprojektować rębnię zupełną (Ib, Ic).
- zgodnie z zarządzeniem nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022r. w sprawie „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie LP”, w strefach intensywnego oddziaływania społecznego – obligatoryjnie a w strefach zrównoważonego oddziaływania społecznego – fakultatywnie (wg potrzeb), zagospodarowanie lasu w zakresie sposobu użytkowania, należy projektować wg ww. wytycznych z zastosowaniem rębni stopniowych (IVd udoskonalona) lub przerębowych (Va i Vb), z długim lub bardzo długim okresem odnowienia. Strefy oddziaływania społecznego wnieść na mapę zagospodarowania turystycznego.
- wokół osiedli położonych przy lesie, do minimum ograniczyć użytkowanie rębnią zupełną na rzecz rębni złożonych – szczegółową lokalizację „lasów przyosiedlowych” i zastosowanej formy rębni uzgadniać z nadleśnictwem na etapie prac terenowych.

Gotowy, wcześniej uzgodniony z nadleśnictwem oraz z RDLP, plan cięć użytków rębnych wraz z mapami cięć wykonawca przedłoży na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG). Zaakceptowany na NTG etat masowy użytków rębnych stanowić będzie maksymalną, zatwierdzoną przez Ministra właściwego ds. środowiska wielkość pozyskania w okresie obowiązywania PUL, bez możliwości kompensacji z szacunkowo określonym rozmiarem użytków przedrębnych.

B7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w pkt. A9 niniejszego protokołu.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

W trakcie prac terenowych w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym, w zależności od stadium rozwojowego określić rodzaj zabiegu: CP, CP/TW, TW, TP. Do określenia rodzaju zabiegu należy przyjąć stadium rozwojowe drzewostanu, a nie jego wiek. Dwa nawroty cięć pielęgnacyjnych (CP/TW) należy ograniczyć do drzewostanów na

przełomie I i II klasy wieku, liściastych i mieszanych oraz w dynamicznie przyrastających drzewostanach sosnowych na siedliskach lasowych, a także w przypadku stwierdzenia na gruncie drzewostanu zaniedbanego pielęgnacyjnie.

W zdrowych drzewostanach o niższym zadrzewieniu i równomiernym zwarcie, nie wymagających ze względów hodowlanych cięć pielęgnacyjnych, można odstąpić od projektowania TP. Wykaz takich drzewostanów uzgodniony będzie z nadleśnictwem i przedstawiony zostanie w trakcie odbioru prac terenowych i zatwierdzony na NTG.

Nie projektować cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach na terenach podmokłych oraz trudno dostępnych np. strome stoki czy skarpy.

Nie projektować czyszczeń późnych z masą (CPP).

Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, będący sumą powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego **-jeden nawrót-** jest wielkością obligatoryjną, która przyjęta zostanie na posiedzeniu NTG. Orientacyjny etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze masowym określony zostanie również na posiedzeniu NTG.

B9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym oraz orientacyjne składy odnowień przyjąć zgodnie z tabelą 4 w pkt B3 protokołu. Typy drzewostanów o kierunku ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych przyjąć zgodnie z zapisami w PZO i PO lub tabelą 5 w pkt. B3 protokołu.

Wszystkie zabiegi hodowlane dla istniejących upraw i młodników oraz istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO, należy projektować wg aktualnych potrzeb hodowlanych, na powierzchni zredukowanej (bez pow. pnsw), w jednym nawrocie oraz zapisywać w opisach taksacyjnych. W opisie taksacyjnym dla istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO projektować „ODN” i „PIEL” a dla istniejących upraw jeden z zabiegów pielęgnacyjnych „PIEL” lub „CW”.

W tabeli XVIII powierzchnia ww. wskazań hodowlanych będzie wyszczególniona zbiorczo wg tsl, jako podsumowanie zadań hodowlanych zawartych w opisach taksacyjnych, stanowiących hodowlane zadania obligatoryjne.

W odniesieniu do upraw projektowanych nie planować szczegółowo powierzchni ich pielęgnowania (nie zapisywać w opisach taksacyjnych) a orientacyjną ich wielkość ujmować globalnie w opisie ogólnym (elaboracie) i podsumowaniu tabeli XVIII. Pod tabelą XVIII, w dodanym wierszu należy podać zbiorczo czynności hodowlane dla upraw projektowanych w wysokościach ustalonych na KZP. Łączna powierzchnia tych zadań będzie podstawą wypełnienia części hodowlanej wniosku o zatwierdzenie (wzór nr 8) w zakresie zadań

określonych kierunkowo (fakultatywnych), jak: projektowane odnowienia, zalesienia, podsadzenia, dolesienia, uzupełnienia, poprawki czy melioracje agrotechniczne.

Powierzchnię projektowanych odnowień przyjąć w wysokości 80% planowanych na 10-letnie zrębów (zręby wykonane w pierwszych ośmiu latach planu). Powierzchnię pielęgnacji upraw projektowanych – tylko jako PIEL - przyjąć w wysokości 50% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów. Poprawki i uzupełnienia w projektowanych odnowieniach należy przyjąć w wysokości 15% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów projektowanych. Melioracje agrotechniczne dla upraw projektowanych, zaplanować dla wszystkich powierzchni projektowanych do zalesienia i odnowienia w projektowanych zrębach.

Zalesienia gruntów porolnych (wskazówka ODN-POR) zapisywać dla wydzielen w przypadku, gdy istnieje MPZP i grunt jest w nim przeznaczony jako „Lasy”. Gdy brak MPZP – uzyskania decyzji właściwego Wójta o warunkach zabudowy na zmianę przeznaczenia gruntu realizowaną przez zalesienie.

Do podsadzeń zaplanować w szczególności drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu, na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku oraz wszystkie drzewostany zaliczone do przebudowy typu B i C.

Nie projektować wprowadzania podszytów. Dolesienia luk projektować dla powierzchni od 0,10 ha.

Stosownie do treści Zarządzenia Nr 58/2012 DGLP z dn. 31.08.2012 r. w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, Wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie prac UL powierzchni z odnowieniem naturalnym. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas obrad NTG, zamieszczony w opisie ogólnym i wykorzystany do monitoringu odnowień naturalnych w Nadleśnictwie. Zgodnie z wytycznymi RDLP w Toruniu dotyczącymi urozmaicenia składu gatunkowego upraw i preferowania odnowień naturalnych w warunkach zmian klimatycznych (pismo: ZG.7010.7.2022 z dnia 26.05.2022r.) należy m.in. zwrócić szczególną uwagę przy ustalaniu składu gatunkowego upraw i uwzględniać w składzie uprawy istniejące odnowienia naturalne o odpowiedniej jakości hodowlanej (zwłaszcza Bk i Jw).

Na obowiązkową powierzchnię pielęgnowania lasu składać się będą **jednokrotne zabiegi** (bez nawrotów) pielęgnowania zainwentaryzowanych upraw (w tym upraw po rębni złożonej), zrębów, halizn, płazowin i młodników po rębni złożonej (**PIEL lub CW**), pielęgnowania zainwentaryzowanych młodników (CP) oraz trzebieże (TW i TP). Powierzchnia ta, podlegająca zatwierdzeniu wynikać będzie z tabeli XVII i XVIII oraz równa

będzie powierzchni wynikającej z podsumowania odpowiednich zadań pielęgnacyjnych opisów taksacyjnych.

B10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe zadania dotyczące ogólnej ochrony lasu zostaną omówione w opisie ogólnym planu urządzenia lasu na podstawie danych dostarczonych przez nadleśnictwo, ZOL oraz zebranych podczas taksacji leśnej (uszkodzenia drzewostanów) zgodnie z § 39 instrukcji urządzania lasu. Podczas taksacji należy szczególną uwagę zwrócić na inwentaryzację szkód od: jemoły (zwłaszcza w Leśnictwie Łęga i Leśno), owadów, grzybów, zwierzyny, czynników klimatycznych w tym zakłóceń stosunków wodnych. Zakłócenia stosunków wodnych jako przyczynę uszkodzeń, należy definiować głównie w oparciu o informację z operatu glebowo-siedliskowego, dotyczącą stanu siedliska leśnego: Z1d – zniekształcony, odwodniony, Z3a – przekształcony, odwodniony.

Wykonawca projektu PUL sporządzi wykaz obcych gatunków inwazyjnych ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz.U. z 2022 r. poz. 2649), stwierdzonych podczas taksacji.

Przy opisywaniu szkód od jemoły wykorzystać należy dane RDLP dotyczące analizy gęstości skupienia występowania jemoły, sporządzone na podstawie zdjęć z wykorzystaniem dronu, wykonanych 12.04.2022 roku na terenie Leśnictwa Leśno (313 ha) i Łęga (780 ha).

Na mapie ochrony lasu w uzgodnieniu z nadleśnictwem oprócz elementów obligatoryjnych przewidzianych IUL tom III, nanieść miejsca wywieszania pułapek feromonowych do odłowu samców brudnicy mniszki w ilości ustalonej przez nadleśniczego, powierzchni monitoringu SPO, miejsca stosowania metody ogniskowo-kompleksowej ochrony lasu.

Na podstawie analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie gospodarczym zostanie określona kategoria zagrożenia pożarowego nadleśnictwa. Wykonawca p.u.l. wykona weryfikacji pasów przeciwpożarowych przy drogach publicznych, torach kolejowych, parkingach i zakładach przemysłowych oraz dokona analizy istniejącej infrastruktury p.poż. (dojazdy pożarowe, punkty czerpania wody) w zakresie potrzeb wynikających z określonej kategorii zagrożenia pożarowego oraz planowanego rozwoju infrastruktury drogowej.

Na wykonawcy planu będzie spoczywał obowiązek uzgodnienia zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej z Komendantem Wojewódzkim PSP.

Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej muszą się znaleźć następujące elementy (istniejące i projektowane): siedziby nadleśnictwa i leśnictw, kategoria zagrożenia

pożarowego, pasy ppoż., bazy sprzętu pożarowego, drzewostany potencjalnie narażonych na pożary, siedziby straży pożarnych: PSP i OSP, wieże i maszty obserwacyjne z koordynatami, punkty alarmowo-dyspozycyjne, punkty telefoniczne, lokalizacja radiostacji, ośrodki wypoczynkowe, strefy „zanocuj w lesie”, lądowiska, przejazdy przez tory kolejowe, przepusty, mosty, wiadukty, punkty czerpania wody, hydranty, miejsca postoju pojazdów, parkingi, dojazdy pożarowe wraz z ich oznakowaniem, granice (leśnictw, powiatów, gmin), drogi (utwardzone, gruntowe), ciekły, tory kolejowe (wąsko i normalnotorowe). Na podstawie zweryfikowanych danych geometrycznych otrzymanych od nadleśnictwa i RDLP, Wykonawca umieści dodatkowo na warstwie LMN oraz wniesie na mapę ochrony przeciwpożarowej:

- linie energetyczne wg podziału na: średniego i wysokiego napięcia
- gazociągi i rurociągi

B11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

W ramach sporządzanego planu urządzenia lasu wykonawca opracuje wraz z nadleśnictwem docelowy plan zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego na 10 lat. Część opisowa i mapowa dotycząca zagospodarowania rekreacyjnego będzie zawierała elementy przewidziane w IUL z podziałem na istniejące i projektowane.

Na mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego nadleśnictwa zostaną wniesione wszystkie projektowane oraz zinwentaryzowane w trakcie prac terenowych i zweryfikowane przez nadleśnictwo elementy zagospodarowania rekreacyjnego oraz związane z infrastrukturą edukacji ekologicznej takie jak: obiekty turystyczne, miejsca postoju, szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe i edukacyjne, szlaki do jazdy konnej, osobliwości przyrodnicze i historyczne, wiaty oraz obiekty infrastruktury edukacji ekologicznej. Wykonawca podczas prac taksacyjnych zinwentaryzuje istniejące (oznakowane w terenie) szlaki turystyczne oraz zweryfikuje ich przebieg z danymi nadleśnictwa i przewodnikami turystycznymi PTTK. Wykonawca uwzględni również obszary objęte programem „Zanocuj w Lesie” oraz zaprojektowane strefy intensywnego i zrównoważonego oddziaływania społecznego o których mowa w zarządzeniu nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022r. i naniesie je na mapy przeglądowe zagospodarowania turystycznego oraz warstwę LMN.

Na mapę należy wniesić również sieć dróg udostępnionych dla ruchu kołowego – dane przekaze Nadleśnictwo.

Elementy istniejące i projektowane dotyczące zagospodarowania turystycznego oraz związane z infrastrukturą edukacji ekologicznej, opisane zostaną w elaboracie planu urządzenia lasu.

W trakcie obrad NTG nadleśniczy przedstawi do akceptacji program edukacji ekologicznej w nadleśnictwie na najbliższe 10-lecie.

B12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

Projektowanie działań w zakresie użytkowania ubocznego – szczególnie dotyczące plantacji choinkowych oraz zagospodarowania łowieckiego, odbędzie się przy współpracy z nadleśnictwem. Wykonawca zaproponuje grunty do założenia nowych plantacji choinkowych. Elementy zagospodarowania łowieckiego wraz z obszarem obwodów łowieckich (granice na podstawie uchwał Sejmiku Samorządowego Województwa Kujawsko-pomorskiego) i kół, uwzględnić na mapie zagospodarowania łowieckiego oraz wprowadzić do odpowiednich warstw leśnej mapy numerycznej zgodnie ze standardem, w oparciu o przekazane przez nadleśnictwo dane, w tym dane z aktualnych WpŁ. Nie projektować nowych poletek łowieckich.

B13. Wytyczne dotyczące infrastruktury nadleśnictwa

W planie urządzenia lasu w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji” opisane zostaną kierunkowo potrzeby w zakresie: budowy i remontów dróg, budynków, mostów, przepustów i urządzeń melioracyjnych, budowy i konserwacji zbiorników małej retencji oraz urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji. Uwzględnione zostaną również inwestycje i zadania realizowane oraz planowane w zakresie infrastruktury w oparciu o przekazane przez nadleśnictwo dane.

B14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa sporządzić zgodnie z §118 IUL. Ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej nie sporządzać.

B15. Szczegółowa prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonawca prac urzędniowych określi i opíše stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego zgodnie z § 123 IUL, bez stosowania programów symulujących szczegółowo rozwój zasobów drzewnych.

B16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Aktualizacja i weryfikacja programu ochrony przyrody wykonana będzie zgodnie z § 110 111 i 112 IUL i umieszczona zostanie jako osobny tom planu urządzenia lasu. Aktualizacji wymagają przede wszystkim obszary i obiekty podlegające ochronie, gatunki roślin i zwierząt chronionych oraz obszary cenne pod względem przyrodniczym i kulturowym a nie objęte dotychczas żadną formą ochrony. Przy aktualizacji należy uwzględnić dane

przyrodnicze otrzymane od RDOŚ w Bydgoszczy przekazane Wykonawcy, zgodnie z pkt. A2 niniejszego protokołu. W programie ochrony przyrody nie zamieszczać danych dotyczących szczegółowych lokalizacji gatunków podlegających ochronie. Zgodnie z pkt. A16. protokołu, dane te w formie tabelarycznej zamieścić w odrębnym opracowaniu, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin i zwierząt”. Wykonawca uzgodni z RDOŚ w Bydgoszczy przed posiedzeniem NTG, zaplanowane wskazania gospodarcze w drzewostanach na terenach obszarów chronionych.

W związku z pismem DGLP z dn. 28.07.2022 (znak spr.: ZG/ZU.0152.4.2022) Programem Ochrony Przyrody należy objąć wyłącznie ustanowione prawnie formy ochrony przyrody wymienione w ustawie o ochronie przyrody oraz projektowane formy ochrony przyrody, dla których wykonano wymaganą naukową dokumentację i rozpoczęto formalnie prace zmierzające do ich utworzenia. Ponadto w związku z brakiem formalnego wymogu w systemie certyfikacji FSC ujmowania tzw. lasów HCVF w dokumentach dotyczących gospodarki leśnej PGL LP, nie należy wpisywać w POP informacji na ich temat. Należy też przyjąć zasadę nieujmowania w projekcie PUL, w tym w POP informacji o systemach certyfikacji.

B17. Wydruk map tematycznych

Wykonawca prac urządzeniowych wykona poszczególne mapy tematyczne zgodnie z IUL tom III oraz pkt. A12 protokołu. Wszelkie „pozainstrukcyjne” mapy tematyczne nadleśnictwo sporządzi na swój koszt odrębnym zleceniem.

B18. Projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Dyrektor RDLP jako sporządzający projekt planu urządzenia lasu, wystąpi z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000. Projekt wystąpienia został wstępnie zaakceptowany.

B19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

W czasie taksacji Wykonawca PUL obejmie inwentaryzacją, opisie w opisach taksacyjnych i wniesie na mapę następujące powierzchnie nie stanowiące wydzielen:

- śródleśne oczka wodne i bagienka,
- drzewa o charakterze pomników przyrody,
- miejsca pamięci, cmentarze, mogiły,
- pomniki przyrody,
- obiekty kultu religijnego,

- istniejące urządzenia wodne i melioracyjne (m.in. mosty, przepusty, zastawki itp.),

Wykonawca PUL zinwentaryzuje „obce” naniesienia (obiekty, budynki) na gruntach nadleśnictwa i sporządzi wykaz tych naniesień z podaniem powierzchni gruntów w ha, liczby obiektów i powierzchni pod nimi w m².

Innych, specyficznych dla nadleśnictwa zagadnień projektowych nie stwierdza się.

W celu sprawnego przebiegu prac urządzeniowych wskazane są częste kontakty personelu urządzeniowego z pracownikami nadleśnictwa. Chodzi tu szczególnie o systematyczne uzgadnianie (omawianie) prac zamykanych na poszczególnych etapach. Nadleśnictwo udostępni wykonawcom planu u.l. wszystkie niezbędne dane, zaś wykonawcy zebrane dane inwentaryzacyjne oraz projektowane czynności gospodarcze w zakresie planowania hodowlanego będą konsultować z nadleśnictwem.

Ponieważ założenia do PUL opracowywane są na podstawie aktualnie jeszcze obowiązującej IUL a nowa instrukcja jest na końcowym etapie sporządzania, niektóre ustalenia zawarte w protokole z KZP po wejściu w życie nowej IUL mogą ulec zmianie.

Protokołował:

Przewodniczący Komisji:

Starszy Specjalista Służby Leśnej
ds. urządzania lasu

Janusz Nösowicz
mgr inż. Janusz Nösowicz

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Bartosz Pewniak
Bartosz Pewniak

Zatwierdził:

Jarosław Molendowski
Jarosław Molendowski

(Dyrektor RDLP w Toruniu)